Socialstyrelsen

Ett hem att växa i

Bilagor för utskrift

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Publikationen finns som PDF på Socialstyrelsens webbplats. På begäran kan vi ta fram publikationen i ett alternativt format för personer med funktionsnedsättning. Skicka frågor om alternativa format till alternativaformat@socialstyrelsen.se.

Innehåll

Första mötet: Familjehemsvården och barnen.....5

Överenskommelse 6

Andra mötet : Ett uppdrag i samverkan med barnet i fokus.....7

BBIC-triangel 8

Tredje mötet: Att stödja barns behov av närhet, anknytning och omsorg 9

Jag har en ny familj där jag är älskad 10

Lova 11

Lisa..... 12

Sabina 13

Sabina: Frågeställningar till gruppdiskussion..... 14

Fjärde mötet: Att hantera kriser, separationer och andra svåra upplevelser 15

William 16

Snäckan..... 18

Femte mötet: Livslånga relationer och ursprungsfamiljens betydelse..... 19

Filip 20

Sara..... 21

Att tänka på kring känslor 22

Sjätte mötet: Barns hälsa..... 23

7 saker du kanske inte vet om ungdomar och alkohol 24

Miriam..... 25

Ett barns berättelse: Att utsättas för våld..... 26

Sjunde mötet: Barns skolgång 27

Olle 28

Veckobrevet 29

Danny.....30

Ordlista till dig som har barn med NPF i skolan..... 31

Åttonde mötet: Samspel och gränssättning 34

Maria och Daniel..... 35

Övningsinstruktion- Maria och Daniel 36

Effektiv kommunikation 36

Nionde mötet: :Vardagen i familjehemmet 37

Födelsedagen 38

Vincent 39

Första mötet: Familjehemsvården och barnen

Moment	Tidsåtgång	Klockslag	Bild	Material	Ansvarig
Hälsa välkommen Kort presentation Barns röster om familjehem	10 min		1–3		
Dagens möte Mål och program	5 min		4		
Lära känna-övning	15 min			Bilder/nallekort	
Om utbildningen Presentation av utbildningen Överenskommelse Förväntningar	**20 min** 5 min 5 min 10 min		5–6	Överenskommelsen Blädderblock, pennor, papper, kuvert	
Familjehemsvården och barnen Vad är familjehemsvård Vad vet vi om barnen	**25 min** 10 min 10 min		7–10	Länk: Vad innebär det att vara familjehem?	
Ensamkommande barn Film: Vad händer nu?	10 min		11	Länk: Vad händer nu?	
Fika	30 min				
Risk- och skyddsfaktorer Muntlig genomgång Film: 1000 kronors-loppet	**15 min** 5 min 10 min		12–14	Länk: 1000-kronorsloppet	
Barnperspektiv och barnets perspektiv Olika perspektiv Tänk om det gällde mig och mitt barn Vad är viktigt för barn och unga	**30 min** 5 min 15 min 10 min		15–17	Pennor, papper, blädderblock	
Grundprinciper för familjehemsvården	10 min		18		
Jag vill tacka min familj	5 min		19	Länk: Brevet- Jag vill tacka min familj	
Avslutning och läsanvisningar	5 min				

Överenskommelse

- Efter påbörjad utbildning ska man göra allt för att delta varje gång. Kursdeltagaren kan inte bytas ut mot annan person.
- Den som inte kan komma till en träff meddelar detta till kursledaren.
- Alla tankar är tillåtna. Det är viktigt att alla får komma till tals och vi lyssnar på varandras tankar och åsikter.
- Det är ok att välja att inte svara på vissa fråga om man hellre vill vara tyst och lyssna.
- Vi har respekt för varandra, för varandras historia och upplevelser.
- Vi pratar inte med andra om det vi får veta om varandra på utbildningen. Det är för att vi ska kunna känna oss fria att prata om våra tankar och erfarenheter under utbildningen.
- Kursledare berättar inte för socialsekreterare om det som sägs på kursen om det inte handlar om oro för hur ett barn har det.

Andra mötet: Ett uppdrag i samverkan med barnet i fokus

Moment	Tidsåtgång	Klockslag	Bild	Material	Ansvarig
Hälsa välkommen • Backspegel	5 min		1		
Dagen möte • Mål och program	5 min		2		
Ett barns röst	10 min		3		
Samspelsövning	10 min			tändsticksask eller papper klippt i bitar och kuvert	
Barnkonventionen och barnets rättigheter • Muntlig genomgång • Film: Delaktighet	**15 min** 10 min 5 min		4–5	 Foldrar om barnkonventionen Länk: delaktighet	
Socialtjänstens handläggning • Utredning om barnets behov • BBIC • Familjehemsutredning	**25 min** 10 min 5 min 10 min		6–10	BBIC-triangeln	
Långsiktigt placerade barn	15 min		11–13	Länk: Barn som är långsiktigt placerade	
Fika	20 min				
Övning: Samverkan kring barnet	20 min		14		
Det tredelade föräldraskapet och teamet runt barnet	20 min		15–20		
Familjehemmets villkor och rättigheter	10 min		21		
Barn rätt till delaktighet • Delaktighetstrappa • Övning: barns rätt att uttrycka sin åsikt (linjen)	**20 min** 10 min 10 min		22–23	 4–6 lösblad i A4	
Avslutning och läsanvisningar	5 min				

BBIC-triangel

Tredje mötet: Att stödja barns behov av närhet, anknytning och omsorg

Moment	Tidsåtgång	Klockslag	Bild	Material	Ansvarig
Hälsa välkommen Backspegel	10 min		1		
Dagens möte Mål och program	5 min		2		
Inledningsövning: Barnets perspektiv och barnrättsperspektiv Ett barns berättelse Barns rättigheter- artikel 6	**10 min** 5 min 5 min		3		
Anknytningsprocessen Anknytningscirkeln Reflektion: Erfarenheter av anknytning Film: Hur är det att vara placerad?	**15 min** 4 min 4 min 7 min		4–6	Filmlänk: Hur är det att vara placerad?	
Övning: Anknytning och uppväxtvillkor	15 min				
Anknytningsmönster	15 min				
Fika	30 min				
Övning: Positivt samspel och trygg bas	30 min		7–9	Vinjetter Lova/ Lisa	
Interkulturellt perspektiv Muntlig genomgång Övning: Dilemmat	**30 min** 15 min 15 min		10–12	Vinjett Sabina + frågeställningarna	
Mentalisering	15 min				
Avslutning	5 min				

Jag har en ny familj där jag är älskad

Jag kollade mig i spegeln medan tårarna rann. ”Jag vill inte leva mer, han kommer döda mig”.

Jag hade ringt efter hjälp för att pappa inte gick att väcka. Jag trodde han var död. Det var förbjudet att ringa, speciellt till mamma, och det var precis vad jag hade gjort. Jag hade ringt till mamma och sagt att vi inte kunde väcka vår pappa. Strax efter hördes det ljud från ovanvåningen, pappa hade vaknat. Jag blev helt kall, hela min kropp gjorde ont, jag hade aldrig känt sån rädsla i hela mitt liv förut.

Det ringde på dörren, jag öppnade och där stod ambulanspersonalen. Jag informerade dem om att min pappa hade vaknat och att han skulle döda mig om han förstod vad jag hade gjort.

De bad mig följa med dem ut. Jag lyssnade inte, utan sprang istället och hämtade min ena syster i hopp om att skydda henne från det helvete jag visste skulle bryta ut. Jag sade till pappa att någon vid dörren ville prata, sen tittade jag inte bak. Vi sprang ut i trädgården och började leka i studsmattan. Sen hände det jag visste skulle hända, han kom ut och skrek högt: ”Du är inte min dotter! Du tillhör inte i denna familj. Jag älskar inte dig!” Hela mitt hjärta gick i miljontals bitar, hur kunde man säga sånt hemskt till sitt egna barn?

Idag är jag fri från min pappa och har ingen kontakt alls med honom, det är en lättnad. Han sa till mig att jag aldrig skulle bli något, men istället för att bli ledsen över det vände jag det till motivation! Jag skulle bevisa att jag visst kunde bli något. Idag har jag två jobb, går i skolan och är godkänd i alla mina ämnen och snart tar jag studenten.

Jag har en ny familj, där jag är älskad och där jag även har en manlig förebild att se upp till som jag saknade som barn. Det är tack vare Maskrosbarn som jag insett att inget av det som hänt är mitt fel och att jag inte är ensam. Ni räddade mig.

Källa: Maskrosbarn, berättelsen är från ett barn som har deltagit i deras verksamhet.

Lova

Lova är en 12-årig tjej som är van att ta hand om sig själv. Hon har alltid svar på alla frågor men läraren misstänker att det Lova inte alltid säger sanningen. Lova har svårt med fysisk kontakt och kan bli aggressiv mot både kompisar och personal på skolan om de kommer för nära henne.

Det har hänt vid flera tillfällen att läraren har mött Lova på busstationen sent på kvällen utan någon vuxen med.

Lova beskrivs ofta av sina klasskamrater som lite okänslig och egoistisk. Klasskamraterna gillar att vara med Lova för att hon alltid hittar på roliga saker och för att hon har många spännande vänner.

Lovas mamma är ensam. Lovas pappa lämnade familjen redan innan Lova föddes. Varken Lova eller hennes mamma har någon kontakt med honom idag. Lova och hennes mamma har inte heller kontakt med någon annan i deras släkt. Mamma har fått diagnosen depression.

Mamma har vänt sig till socialtjänsten och sagt att hon inte orkar vara den förälder Lova behöver och hon vill att Lova ska få komma till en annan familj ett tag - ett familjehem.

Lisa

Lisa är en 4-årig tjej. Hon framstår som självgående och självsäker och försöker klara av det mesta själv på förskolan. Men hon kan bli frustrerad när det blir svårt med knapparna eller när det hon ritar inte blir som hon har tänkt. Lisa har svårt med fysisk kontakt och kan bli aggressiv mot de andra barnen och personalen på förskolan om de kommer för nära.

Lisa beskrivs ibland av de andra barnen som dum och att hon alltid ska bestämma. Men de tycker också om att leka med Lisa för hon hittar på nya lekar och vågar göra lite ”busiga” saker som att klättra och balansera lite högre.

Lisas mamma bor själv med henne. Lisa känner inte sin pappa. Lisa känner inte heller sin släkt. Ibland berättar hon om kusiner och mostrar som verkar leva spännande liv med många husdjur men de vuxna omkring henne uppfattar det som att Lisa skapar de här berättelserna själv.

Lisas mamma är ofta ledsen och trött. Hon har svårt att få Lisa till förskolan i tid innan morgonsamlingen. Ibland kommer Lisa dit först till lunch.

Förskolepersonal har noterat att Lisa reagerar annorlunda än de andra barnen i gruppen när hennes mamma kommer för att hämta henne. Hon fortsätter med sitt och verkar till synes inte notera mamman. Hon går till mamman först när hon uppmanas komma. Ibland vänder hon sig snarare till personalen än till mamman vid hämtningen.

Mamma har vänt sig till socialtjänsten och sagt att hon inte orkar vara den förälder Lisa behöver och hon vill att Lisa ska få komma till en annan familj ett tag - ett familjehem.

Sabina

Sabina blir placerad i familjehem när hon är i yngre tonåren. Hon har innan dess bott med sin mamma som under en längre tid har lidit av psykisk ohälsa. Mamman är ensamstående. Hon har på grund av sin oro och ängslighet hållit Sabina mycket hemma under hennes uppväxt. Familjen var dock aktiv i den lokala församlingen. Sabinas pappa, som bor på annan ort, är också engagerad i församlingsarbete. Sabinas familjehem har en annan kulturell bakgrund än hon. Familjehemmet är inte aktiva i någon församling. I samband med placeringen uttrycker hennes mamma önskemål om att Sabina ska vara hemma tidigt på kvällarna. Båda föräldrarna vill att Sabina ska vara aktiv i en församling som finns i familjehemmets närhet. Sabina uttrycker att hon vill vara som andra barn i hennes ålder. Hon vill vara ute med vänner på kvällarna och hon är inte intresserad av att delta i församlingsverksamhet. Föräldrarna är upprörda och framför att de inte vill att Sabina ska förlora sin religion och de värderingar som de har uppfostrat henne med.

Socialtjänsten vill ha er syn på hur man kan lösa dilemmat.

Hur gör ni?

Sabina: Frågeställningar till gruppdiskussion

Diskutera i fem minuter.

- Vad tänker Sabina, mamman, pappan, familjehemmet och socialtjänsten?
- Vad tycker de olika personerna är viktigt?
- Vad kan det finnas för rädslor och oro bakom det som de olika personerna ger uttryck för?
- Vad har de olika personerna för behov?
- Vilka olika lösningar kan finnas? Vilka olika perspektiv och synsätt finns?

Diskutera i fem minuter

- Vilka lösningar är mest rimliga eller möjliga att genomföra?
- Vilken lösning vill vår grupp föreslå?

Fjärde mötet: Att hantera kriser, separationer och andra svåra upplevelser

Moment	Tidsåtgång	Klockslag	Bild	Material	Ansvarig
Hälsa välkommen Backspegel	10 min		1		
Dagens möte Mål och program	5 min		2–3		
Separationer och förluster Vad barnen har med sig Kriser Övning: Hemligheten	**20 min** 5 min 10 min 5 min		4–6	 Ballonger	
Att lämna sin familj Film: Removed Diskussion	**30 min** 15 min 15 min		7	Länk: Removed	
Fika	30 min				
Övning: Barnet nätverk (social atom)	20 min				
Barn i migration	10 min		8		
Traumamedveten omsorg Muntlig genomgång och filmer Reflektionsövning	**25 min** 15 min 10 min		9–13	Länkar: Barndomstrauma och Hjärnan + TMO- Traumamedveten omsorg	
Separation vid placeringens avslut Att flytta ut Professionellt stöd	**20 min** 10 min 10 min		14–15	Vinjett William	
Det finns hopp	5 min			Text: Snäckan	
Avslut	5 min				

William

William, 9 år gammal, har just flyttat in hos dig och din familj. Han har tidigare bott med sin mamma. Hon har svårigheter med psykiska ohälsa och missbrukar alkohol. Du har fått information om att William har vissa beteendeproblem. Han har svårt att sitta still och har koncentrationssvårigheter. Det har tidigare ofta kommit samtal från skolan om Williams beteende. Du känner att du ändå kommer att tycka om honom och du gläder dig över att få möjlighet att erbjuda honom den trygghet han tidigare saknat.

Tiden efter Williams ankomst hos er familj är han ofta inte så glad, men du får ändå intrycket att han trivs och att han uppskattar att bo hos er. Du kan inte heller se några större svårigheter med Williams beteende. Det är mer småsaker du noterar, som att han inte har bra bordsskick och att han helst vill spela dataspel väldigt många timmar och har svårt att bryta det. Du har märkt att han behöver mycket stöd för att sköta sin hygien och att han har svårt att somna på kvällarna.

Så småningom blir Williams beteende mer utmanande. Han gör inte som du säger och personal från skolan kontaktar dig om sociala svårigheter i skolmiljön. När Williams mamma kommer och hälsar på är William arg. Han är arg även när hon går hem igen. Du känner dig otillräcklig och är osäker på vad du ska göra för att hjälpa William. Situationen kring William påverkar hela familjen och stämningen blir allt sämre.

Du kommer fram till att du måste be om hjälp. Du tycker om William och det känns fel att ge upp. Du och din partner pratar med socialsekreteraren som därefter ser till att ni får handledning regelbundet. Ni har i handledningen fokus på hur ni kan bemöta William för att det ska bli bättre för William och för er själva.

Ni försöker även hitta på olika sätt att vara tillsammans som fungerar för William och er. Det blir en ganska arbetsam och jobbig period men så småningom blir förändringen märkbar. Ni får lättare att komma överens med William och har det bra

tillsammans. Han lyckas oftare med sånt som förväntas av honom och han blir allt gladare. Även kontakten mellan William och hans mamma förbättras och han är oftast nöjd efter att ha träffat henne. Hans mamma har för egen del börjat få ordning på sitt liv. Du gläder dig åt att ni kan ha trevligt tillsammans i familjen på ett sätt som knappast var möjligt tidigare. Det märks på William att han känner att han ingår i gemenskapen i familjen.

Tillvaron rullar på. Det fungerar med William ungefär som med andra barn. Det har nu gått drygt två år. Du känner för William som om han vore din egen son och du förvånas över det faktum att han inte alltid har bott hos er. Hans mamma verkar ha kommit över sitt missbruk och får behandling för sina psykiska problem. Det är skönt, eftersom det är uppenbart att William mår bra av detta. Samtidigt börjar du bli orolig. Tänk om hon vill att han ska flytta hem igen?

Det du har befarat inträffar. Williams mamma vill att han ska flytta hem till henne igen. Eftersom hon har fått ordning på sitt liv finns det inte något som talar emot det. Det bestäms att William ska flytta hem till sin mamma. William blir glad för han vill gärna bo med sin mamma.

Hur känns det för dig? Hur tror du att det blir för de andra barnen i familjen? Vad kan förändringen innebära för William?

Snäckan

När min pojke var fyra år var vi på Mallorca. En morgon skulle jag springa utefter stranden. Anders ville följa med. Efter 25 meter blev han trött. Han stannade, men jag sprang vidare. När jag vände såg jag honom som en liten prick, som satt och väntade på mig. När jag kom närmare såg jag att han gjorde någonting. När jag kom helt nära, såg jag vad. Han satt nere vid strandkanten och kastade snäckor i havet. Under natten hade havet spolat upp mängder av snäckor. Han räddade dem tillbaka till livet. Jag tyckte det var fint gjort, och sa det också. Men… Det var hundra snäckor på en meter och stranden var en mil. Så jag ville få honom att inse det meningslösa.

Jag sa: Det är fint, men vad tror du det spelar för roll att du kastar tillbaka en snäcka eller två. Först tittade han bara på mig. Han hade en snäcka i handen. Sakta sträckte han upp den mot mig och sa: För den här. För den här spelar det roll.

Källa: Ett levande liv av Ulf Nilsson

Femte mötet: Livslånga relationer och ursprungsfamiljens betydelse

Moment	Tidsåtgång	Klockslag	Bild	Material	Ansvarig
Hälsa välkommen Backspegel	10 min		1		
Dagens möte mål och program	5 min		2		
Reflektionsövning: Relationer i mitt liv	15 min		3		
Ett barns berättelse(tröjan)	10 min		4		
Varför barnet ska ha kontakt med ursprungsfamiljen Muntlig genomgång Reflektion Vinjettövning	**30 min** 5 min 10 min 15 min		5–6	 Vinjett Filip	
Fika	30 min				
Umgänge Muntlig genomgång Stödmaterial Vinjett Ett barns röst om umgänge	**35 min** 5 min 10 min 15 min 5 min		7–9	 Att tänka på kring känslor Vinjett Sara Länk: Umgänge	
Övning: Verktygslåda för familjehem	25 min		10–11		
Att hålla kvar kontakten	15 min		12	Blädderblock/whiteboard och pennor	
Avslutning	5 min				

Filip

När Filip var fyra år flyttade han till sitt familjehem.

Filips mamma hade grava alkoholproblem och kunde inte ta hand om honom. Filip längtade mycket efter sin mamma och hon längtade mycket efter Filip.

Socialtjänsten ställde krav på att Filips mamma skulle vara nykter när hon träffade Filip. Det var för att de ville garantera att Filip var trygg och säker vid umgängen. Filips mamma hade grav beroendeproblematik och hon hade dessutom dåligt självförtroende. Hon klarade inte av att hålla sig nykter i samband med umgänge. Resultatet blev umgängen inte blev av och att Filip och hans mamma inte träffades.

Filips mamma försökte på många olika sätt visa för sin son att hon brydde sig om honom. Hon skickade kort och ringde regelbundet. En gång när Filip fyllde år åkte hon 60 mil tur och retur för att lämna en present på trappen till familjehemmet eftersom hon inte fick besöka honom.

När Filip var 12 år dog hans mamma i sviterna av sitt missbruk. Filip är idag 37 år och längtar fortfarande efter sin mamma.

Frågeställningar

- Hur kan man tänka om umgänge mellan Filip och mamman?
- Vad betyder kontakten med mamma för Filip? Vad hade det för betydelse när han var liten och vad kan det ha det fått för betydelse på längre sikt?
- Hur hade familjehemmet kunnat hjälpa Filip i kontakten med sin mamma?

Sara

Sara kom till Sverige med sin pappa när hon var 10 år. De bodde tidigare i ett land utanför Europa. Pappan mår psykiskt dåligt och har svårt att ta hand om Sara. Sara bor därför i ett familjehem.

Idag är Sara 12 år och bor sedan ett år i sitt familjehem.

Sara har inte någon kontakt med sin pappa idag. Resten av hennes familj bor kvar i hemlandet. Sara har kontakt med dem via sociala medier. Hon vill alltid vara ifred när hon pratar med sin familj i hemlandet och är noga med att stänga dörren. Ingen i familjehemmet förstår Saras modersmål.

Sara längtar efter sin familj. När Sara har haft kontakt med sin familj är hon ofta ledsen, frånvarande och orolig. Sara pratar inte gärna om sin familj och släkt. Hon berättar inte heller gärna om hur kontakten med dem, men hon har nämnt att mamman vill att hon gör som familjen säger. Saras mående och det hon berättar för familjehemsföräldrarna gör dem oroliga. De funderar över om kontakten med familjen är bra för Sara. Efter Saras senaste kontakt med sin familj säger hon att hon vill åka tillbaka till hemlandet och träffa dem.

Frågeställningar

- Vilka utmaningar finns i Saras umgänge med sin ursprungsfamilj?
- Hur kan Saras kontakt med ursprungsfamiljen utformas?
- Vad kan underlätta för Sara att ha en bra kontakt med sitt ursprung?

Att tänka på kring känslor

Att tänka på kring känslor

Fundera på dina egna känslor kring umgänget. Om du känner dig negativt inställd så kan du vända dig till socialtjänsten för att få stöd. Det är viktigt att du kan prata om umgänget och föräldrarna på ett positivt sätt med barnet.

Barn uttrycker ofta sina känslor genom sitt beteende mer än genom att prata om dem. Uppmärksamma gärna barnets känslor först. Leo kommer hem från sitt umgönge, klampar upp till sitt rum och smäller igen dörren. "Jag märker att du verkligen är upprörd. Säg till om du vill prata lite senare."

Barns reaktion eller känslor kring umgänget är inte alltid en indikation på att det varit dåligt. Att ha en bra stund med sin förälder och behöva säga hej då kan vara lika uppslitande för ett barn som att ha ett umgänge där föräldern inte ger barnet någon uppmärksamhet alls.

Barnet kan ha motstridiga känslor inför umgänget. Barnet kan vara förväntansfullt inför att träffa sina föräldrar och samtidigt oroat över hur det kommer att bli.

Rädsla kan uttryckas som ilska. En förälder som agerar ut kanske bara är rädd eller orolig för att barnets relation till dig växer sig starkare.

Barn tar ofta över känslor som de känner av hos andra. Om du som familjehemsförälder känner dig obekväm, kan barnet känna sig obekvämt. Om föräldrarna eller du som familjehemsförälder visar positiva känslor inför umgänget kan barnet också bli förväntansfullt. Hjälp barnet att förstå vad som är dess egna känslor och att andra kan påverka barnets känslor.

Hur kan man säga?

Lugna och bekräfta

Till föräldern eller barnet:
"Jag ser att du verkligen älskar ditt barn/din mamma/din pappa/dina syskon."

Till föräldern:
"Jag ska göra mitt bästa för att ta hand om Sarah tills hon kan komma hem igen."

"Vi pratar om dig varje dag och tittar på foton av dig."

Till barnet:
"Det är mycket som händer just nu men inget av det är ditt fel."

Normalisera

Till barnet:
"Jag skulle vara väldigt ledsen över att vara ifrån människor jag älskar. Hur upplever du det?"

"Det är normalt att känna sig riktigt förvirrad eller arg när stora förändringar sker. Hur känner du dig?"

"Det kan kännas jobbigt att inte veta när du ska träffa dina föräldrar nästa gång. Hur upplever du det?"

Sätta tydliga gränser

Till barnet:
"Jag ser att du är väldigt arg, du kan sitta här bredvid mig tills du känner dig lugnare. Sedan kan vi prata om det."

"Jag vill gärna höra vad du tycker men utan att du skriker och kallar mig fula saker."

Ibland kan det vara frestande att låta bli att berätta för barnet om inbokade umgängen för att barnet ska slippa oroa sig, till exempel om man tror att föräldrarna inte kommer att komma. Men barnet behöver få veta vad som planeras och få möjlighet att förbereda sig – besöket kan ju faktiskt bli av.

Sjätte mötet: Barns hälsa

Moment	Tidsåtgång	Klockslag	Bild	Material	Ansvarig
Hälsa välkommen Backspegel	10 min		1		
Dagens möte Mål och program Presentera mall för tips och idéer	5 min		2		
Om hälsa Barnkonventionen artikel 24 Fysisk och psykisk hälsa	**25 min** 10 min 15 min		3–5		
Placerade barns hälsa Fysisk och psykisk hälsa Munhälsa och tandvård Symtom på psykisk ohälsa	**20 min** 5 min 10 min 5 min		6–11		
Riskfaktorer och utsatthet Ungdomar, alkohol och narkotika Sociala medier som riskmiljö	**30 min** 15 min 15 min		12–16	7 saker du kanske inte vet Vinjett Miriam	
Fika	20 min				
Övning: Sharenting	10 min			4–6 lösblad, A4	
Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar Film: Vad är NPF? Reflektion	15 min		17	Länk: Vad är neuropsykiatriska funktionsnedsättningar	
Identitet	10 min		18–19		
Våldsutsatthet Muntlig genomgång Ett barns berättelse	15 min		20–21	Ett barns berättelse: Att utsättas för våld	
Övning: De bästa tipsen för att stötta barn	5 min			Boll	
Avslutning	5 min				

7 saker du kanske inte vet om ungdomar och alkohol

- Alkoholdebuten sker senare idag än för tidigare generationer. Färre debuterar riktigt tidigt. Alkoholkonsumtion har minskat och idag dricker färre än någonsin.

- Fler tjejer dricker, men killarna dricker mer.

- Tjejer dricker helst sprit och blanddrycker. Killar föredrar starköl och sprit.

- Tre av fyra unga vuxna har ångrat eller skämts för saker som hänt på fyllan. Dessutom har hälften beskrivit saker som hänt på fyllan mer positivt än de egentligen upplevde det.

- Fyra av tio tonåringar har bett ett storasyskon köpa ut.

- För varje år som alkoholdebuten skjuts upp minskar risken för framtida beroende. Unga hjärnor är känsligare för alkohol än vuxna hjärnor, eftersom hjärnan utvecklas upp till 25 års ålder.

- Vanligaste sättet att få tag i alkohol är från någon äldre som man känner. Samtidigt säger nästan sex av tio tonåringar att de skulle avstå alkohol om de inte får tag på den från någon de känner.

Källa: Systembolaget

Miriam

Miriam är 13 år. Hon och hennes kompisar älskar att vara ute på nätet. Hon är inne på Snapchat flera gånger varje dag. Hon och hennes klasskompisar har även en egen WhatsApp-grupp där de skriver till varandra under dygnets alla timmar. På TikTok följer hon flera kändisar och har även själv lagt upp några filmer där hon och kompisarna visar olika danssteg eller filmer på när de sminkar sig. Hon använder däremot inte Facebook längre för hennes mamma och pappa aktiva där.

När hon spelar Minecraft chattar hon alltid med de andra spelarna. De brukar kommentera spelet men även chatta om vad de gör och hur de mår. Miriam tycker det är spännande för flera av spelarna kommer från andra länder som England och USA.

Miriams mamma och pappa pratar mycket om vad de läser och ser när de är ute på nätet och de är också mycket intresserade av vad både Miriam och hennes storasyster gör på nätet. Hennes pappa är riktigt duktig på Minecraft och de brukar ofta prata om smarta sätt att komma vidare till nästa nivå i spelet.

Miriam har den sista tiden funderat mycket på hur hon ska hjälpa sin bästa kompis Ella. Ella är sedan en tid mobbad av ett gäng tjejer i parallellklassen. Tjejerna varken säger eller gör något mot Ella när de är i skolan, men är sedan riktigt taskiga på nätet mot Ella. De har kommenterat Ellas utseende och säger att hon har en ful frisyr och fula kläder. Ella har sagt till Miriam att hon inte bryr sig om tjejernas elaka kommentarer och har inte velat att Miriam skulle prata om det här med deras klasslärare eller sina föräldrar.

Men nu är Miriam riktigt bekymrad för Ella. Hon har blivit så tyst sista tiden och sett väldigt ledsen ut. Igår fick Miriam veta att tjejerna i parallellklassen nu också börjat skriva taskiga saker om Ellas älskade lillebror som har Downs syndrom.

Miriam har förstått att Ellas föräldrar bryr sig mycket om både Ella och hennes bror, men Miriam tycker också att de är ganska stränga. Hon vet att de några gånger har tagit Ellas mobil som straff när hon fick ett dåligt resultat på ett prov. Föräldrarna pratar ofta med Ella om sin oro över vad hon kan se eller läsa på nätet. De brukar säga att de tycker att Ella är för mycket ute på internet. Ella vill därför inte berätta för sina föräldrar att de här tjejerna skriver taskiga saker om henne och hennes bror. Hon vill ju inte göra dem mer oroliga och ledsna. Hon är också orolig över att föräldrarna kanske skulle ta hennes mobil ifrån henne.

Miriam sa idag till Ella att hon skulle kunna prata med sina föräldrar om hur de ska göra med de taskiga tjejerna men då blev Ella bara jätteledsen och rusade iväg hem från skolan och nu svarar hon inte på sin mobil.

Ett barns berättelse: Att utsättas för våld

Mamma har alltid varit våldsam mot mig så länge jag kan minnas. Hon har så svårt att kontrollera sin ilska och tar ut det på mig. När jag var mindre så bodde mina äldre syskon hemma och då kunde de skydda mig men nu är det bara jag kvar. Jag brukade vara rädd och bli ledsen när mamma slog mig men nu är det som att jag typ stänger av när det händer. Jag är större nu och skulle nog kunna göra motstånd men jag gör inte det, jag vill inte vara som hon.

För någon vecka sedan så slog hon mig så mycket att jag hade blåmärken över ryggen och armen. Jag tror att mina lärare i skolan såg men ingen sa något. Det är aldrig någon som har frågat mig hur jag mår på riktigt eller hur jag har det hemma. Ibland har jag svårt att ta mig till skolan eller koncentrera mig, så jag har ganska hög frånvaro. Då har skolan gjort en anmälan till soc. När jag och pappa varit där har de frågat varför jag inte är i skolan och sagt att jag ska gå dit, men inget annat.

Ibland känns det som att mamma inte älskar mig och ibland är hon min bästa vän. Jag vet aldrig när hon kommer vända och det spelar ingen roll hur jag beter mig. En gång satte jag upp en bild där jag tyckte att jag var fin. När hon såg den frågade hon varför jag satt upp den, sa att jag var ful och rev ner den. Det gjorde mig så himla ledsen.

Om inte ens min mamma tycker jag är fin eller tycker om mig, hur ska jag eller någon annan någonsin kunna göra det då?

Källa: Maskrosbarn

Sjunde mötet: Barns skolgång

Moment	Tidsåtgång	Klockslag	Bild	Material	Ansvarig
Hälsa välkommen Backspegel	10 min		1		
Dagens möte Mål och program	5 min		2–3		
Övning: Min skolgång	10 min			Post-it lappar	
Placerade barns skolgång Muntlig genomgång Diskussion i helgrupp	**25 min** 15 min 10 min		4–6		
Att stödja barns skolgång Samverkan Barns språk och läsning Reflektion: Hur hjälps vi åt?	**45 min** 20 min 15 min 10 min		7–13	Vinjett Olle Länk: Att läsa för små barn	
Fika	30 min				
Övning: Veckobrevet	20 min		14	Veckobrevet	
Övning: När det är svårt i nya skolan	20 min		15	Vinjett Danny	
Positiva och negativa spiraler	10 min				
Avslutning	5 min				

Olle

Olle är 12 år gammal och han är på väg till sin nya skola. Det är en ovanligt regnig dag i slutet av mars. Det är liksom vare sig vinter eller vår, tänker Olle. Han har fått nya gummistövlar av sitt nya familjehem.

Familjehemmet har frågat om de inte skulle skjutsa honom idag till hans nya skola, men han tackade nej. Han är ju faktiskt 12 år gammal och fyller 13 år om några månader så det är klart att han kan gå själv. Hans mamma har också alltid sagt att han måste klara sig själv. Det är viktigt att kunna det när man blir stor har hon alltid sagt.

Sen är det inte första gången han börjar i en ny klass heller. Det är faktiskt fjärde gången nu. ”Sex-års” började han i den lilla stad där han och hans mamma bodde då, men redan när han skulle börja i tvåan hade de flyttat till en ny stad. När han skulle börja i trean hade han fått flytta till ett familjehem och då behövde han byta skola. Och nu fick han byta skola igen eftersom han flyttat till ett nytt familjehem. Mitt i vårterminen dessutom så han kommer säkert vara den enda som är ny i klassen. Han funderade länge och pratade med sitt familjehem om han kanske kunde börja i höst istället, men det gick ju så klart inte.

När han flyttade till sitt första familjehem i trean hade den nya skolan och hans gamla skola haft kontakt med varandra. När han skulle börja skolan på höstterminen i årskurs tre visste den nya skolan hur långt han hade kommit i de olika ämnena och särskilt i matten som han tycker är så svårt. Gympan och syslöjden är ju inga problem för där är han ju bara bäst! Men nu gick ju flytten från hans förra familjehem så fort så han vet inte alls vad den nya skolan vet om honom. Men det kanske är bra också? För han var ju lite bråkig sista tiden innan flytten och det tänker han ju inte vara i sin nya klass.

Men hur ska det gå med matten? Kommer de hjälpa honom nu?
Och hur ska det nya familjehemmet få veta vad han behöver hjälp med?
Och vilka är de andra i hans nya klass? Vet de redan att han är en familjehems-unge? Blir det nya bråk i skolan nu? Då kanske han får flytta snart igen?

Så då kanske det inte är någon idé att försöka få både nya kompisar och börja plugga lite mer?

Veckobrevet

Hej klass 4B.

Nu har vintern kommit och det är viktigt att alla elever har med sig varma ytterkläder så de kan gå ut och leka på rasterna.

Glöm inte heller att skicka med era barn frukt till skolan. Denna energikälla betyder så mycket för barnen i slutet av skoldagen.

På måndag har vi fått en reservtid på badhuset som vi är så glada för! Som ni vet har det varit svårt att få en tid då badhuset inom kort ska byggas om och då kommer stänga för en tid. Men på måndag har vi nu fått tid och vi behöver då träffas kl. 7.30 i skolan så att vi hinner vara ombytta och klara och gärna i simbassängen kl. 8.30. Barnen behöver ha med sig simkläder, handdukar och en lättare lunch då vi tyvärr inte har någon möjlighet att ge barnen mat på plats i badhuset. Tänk på att inte skicka med något med nötter då vi har allergi i klassen!

På onsdag är det dags för vår ”Temadag om sopor”. Låt barnen gärna ta med sig olika kartonger och förpackningar som vi kan använda under momentet ”sopsortering”. Vi kommer denna dag att vara i skolans aula hela dagen tillsammans med alla elever i årskurs 4 med samling på morgonen utanför aulan. Dagen kommer ledas av kommunens miljöansvariga och de kommer tillsammans med Johan Berglund (fritidslärare) att hålla i dagen.

På fredag har vi fått möjlighet att åka till Nordiska museet inne i city. Det betyder att den tidigare inplanerade filmstunden får utgå. Barnen kommer vara tillbaka på skolan först kl. 15.30, så det blir en längre skoldag än vanligt. Lunch äter vi på muséet men låt gärna era barn ta med sig frukt och ett litet mellanmål. Vi träffas utanför matsalen och går tillsammans till busshållplatsen där vi åker med buss 342 till torget där vi går den sista biten till museet. Så se till att barnen har bra kläder för promenad.

Nästa vecka kommer vi även börja med vårt läsprojekt, men mer info om detta kommer under nästa vecka.

Varma hälsningar från er fröken

Danny

Danny är 14 år och går vårterminen i åk 7. Han bor hos familjen Andersson sedan sex månader tillbaka och går sedan dess i en ny skola. I samband med att Danny flyttade in fick familjehemsföräldrarna, som heter Mona och Pekka, veta att Danny bytt skola många gånger och kommit lite efter. I genomförandeplanen står det att Mona och Pekka ska stödja Danny i skolarbetet och hålla kontakt med skolan. De har pratat med Danny då och då och frågat hur han trivs och hur det går. Han har svarat att ”Det är väl ok”. De har erbjudit sig att hjälpa honom med läxorna, men han har svarat att han klarar sig själv. I måndags var det utvecklingssamtal med Danny och hans klassföreståndare. Det visar sig då att Danny riskerar att inte få betyg i flera teoretiska ämnen, men att han är duktig i idrott och i hemkunskap. Läraren tar också upp att Danny är lite tillbakadragen och frågar om han har fått någon kompis i den nya skolan. Danny svarar lite undvikande. Danny är ganska tystlåten under samtalet och det är svårt att veta vad han tänker. Det bestäms att Mona, Pekka och Danny ska prata mer hemma och tid bokas för ett nytt möte om två veckor. När de kommer hem har de efter lite om och men ett bra samtal med Danny. Han berättar att det är jobbigt att hänga med på lektionerna. De har kommit mycket längre i vissa ämnen än vad de hade gjort i Dannys gamla skola. Danny säger också att han inte fått någon nära vän i den nya skolan. Han längtar efter sin bästa vän i den gamla skolan.

Ordlista till dig som har barn med NPF i skolan

Anpassad studiegång

Anpassad studiegång innebär att skolan får göra avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Ett beslut om anpassad studiegång förutsätter att särskilt stöd inte i tillräcklig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om anpassad studiegång. Beslutet ska fattas inom ramen för ett åtgärdsprogram. Anpassad studiegång är tänkt att användas som en tillfällig åtgärd, alltså under en begränsad period, i så få ämnen som möjligt.

Barn- och elevombudet (BEO)

Om ditt barn utsatts för kränkningar i skolan så ska ni i första hand vända er till någon i skolan, till exempel en lärare eller rektorn. De har en skyldighet att agera när en elev utsätts för kränkningar. Om du inte är nöjd med deras insatser ska du vända dig till skolchefen för kommunala skolor eller skolans styrelse för fristående skolor. Om det inte heller leder till någon förbättring kan du göra en anmälan till BEO, som är en del av skolinspektionen.

Extra anpassningar

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska eleven så fort som möjligt ges stöd i form av extra anpassningar. Extra anpassningar är en mindre ingripande stödinsats som lärare och övrig skolpersonal normalt kan genomföra inom ramen för den ordinarie undervisningen. Det måste inte fattas något formellt beslut om extra anpassningar.

Hjälpmedel i skolan

Skolan är skyldig att erbjuda de verktyg som en elev behöver i skolmiljön. Eleven ska inte stå för någon eventuell kostnad. Om det handlar om en stödinsats av mindre karaktär är det klassläraren som är ansvarig att möta det behovet. Om det är stöd av mer omfattande och varaktig karaktär ska det föras in i ett åtgärdsprogram, och då är rektorn ansvarig.

Pys-paragrafen – Undantagsbestämmelsen

I skollagen finns en bestämmelse – den så kallade ”Pys-paragrafen” – som säger att läraren kan bortse från enstaka delar av kunskapskraven vid betygssättningen om det finns särskilda skäl för det. Särskilda skäl kan till exempel vara att eleven inte kan uppnå ett kunskapskrav på grund av sin funktionsnedsättning. Det finns till exempel kunskapskrav på att kunna ”läsa mellan raderna”, det vill säga förstå något som inte är klart utskrivet i en text. Detta krav kan vara svårt att uppnå för elever med NPF. I första hand ska skolan undanröja hinder för att elever med funktionsnedsättning ska klara kunskapsmålen. Om det inte räcker kan Pys-paragrafen komma till användning.

Resursskola

Resursskola är en term som kommunerna använder för de särskilda skolor som tar emot barn som av olika anledningar inte klarar av att studera i den ordinarie grundskolan. Resursskolan följer samma läroplan som den ordinarie grundskolan, men tar större hänsyn till att alla barn är olika, har olika intressen och därför lär sig på olika sätt i olika takt. Det som skiljer resursskolan från ordinarie grundskolor är till exempel att klasserna är mindre, pedagogiken är bättre anpassad efter individen och att personalen ofta har erfarenhet av barn med olika funktionsnedsättningar. Utbudet av resursskolor varierar från kommun till kommun.

Samordnad Individuell Plan (SIP)

Om en skolelev är i kontakt med socialtjänsten eller hälso- och sjukvården kan man tillsammans skriva en SIP för att de olika instanserna ska samordna sina insatser. Skolans delaktighet i en SIP nämns inte i lagen, men det finns inget hinder mot att skolan är involverad. Med en SIP undviker man att barnet i fråga ”faller mellan stolarna” eller blir hänvisad fram och tillbaka mellan verksamheter. Att man ska upprätta en SIP vid behov av samordning står i både Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen sedan 2010.

Skolinspektionen

Skolinspektionen är en statlig myndighet som granskar skolor, och kontrollerar att skolhuvudmannen tar sitt ansvar för skolans kvalitet. Hit kan man till exempel vända sig om rektorn inte utreder behov av särskilt stöd och man ser allvarliga brister i en elevs skolsituation. Skolinspektionen utreder frågorna och fattar ett beslut om vad skolan behöver göra. Alla, även elever och vårdnadshavare, kan göra en anmälan om brister i skolan till Skolinspektionen via deras webbsida.

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)

SPSM är myndighet som arbetar för att ”barn, unga och vuxna, ska få förutsättningar att nå målen för sin utbildning”. Det gör de genom specialpedagogiskt stöd, undervisning i specialskolor, tillgängliga läromedel

och statsbidrag. De kan till exempel göra insatser där det pedagogiska stödet kring en elev med funktionsnedsättning behöver utvecklas, och skolan behöver hjälp i det. Som förälder kan man inte vända sig till SPSM, utan det är skolor som kan söka stöd hos dem.

Särskilt stöd

Om extra anpassningarna inte räcker för att eleven ska nå upp till kunskapskraven ska man utreda behov av ”särskilt stöd”. Särskilt stöd är mer ingripande i sin karaktär än extra anpassningar. Särskilt stöd går oftast inte att genomföra inom den ordinarie undervisningen. Det är mer omfattande och/ eller pågår under längre tid. Det är rektorn på skolan som beslutar om särskilt stöd och dessa insatser ska dokumenteras i ett åtgärdsprogram. Vad kan särskilt stöd innebära? Det kan till exempel handla om tillgång till elevassistent, särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning eller anpassad studiegång.

Särskild undervisningsgrupp

Rektorn får besluta om en elev ska undervisas i en annan undervisningsgrupp än den som eleven normalt tillhör om det finns särskilda skäl. Detta kallas för särskild undervisningsgrupp. Särskild undervisningsgrupp kan vara att en elev får undervisning i en annan grupp inom skolan. Det kan också vara undervisning i andra lokaler med annan personal i en kommungemensam grupp, i vissa kommuner benämnda som ”resursskolor”.

Åtgärdsprogram

Om de extra anpassningar som läraren ger i ordinarie undervisningen inte räcker för att eleven ska kunna nå kunskapsmålen, har man rätt att få ens behov av särskilt stöd utrett. Enligt skollagen ska en sådan utredning göras så snabbt som möjligt. Om man kommer fram till att eleven behöver särskilt stöd, ska ett åtgärdsprogram tas fram. Det är rektorn som beslutar om åtgärdsprogram.

Läs mer om ditt barns rättigheter i skolan: www.skolverket.se
Eller ring deras Upplysningstjänst för att ta reda på vad som gäller:
08-527 332 00

Åttonde mötet: Samspel och gränssättning

Moment	Tidsåtgång	Klockslag	Bild	Material	Ansvarig
Hälsa välkommen Backspegel	10 min		1		
Dagens möte Mål och program Barnkonventionen, artikel 13 Barns röster	**10 min** 5 min 5 min		2–4		
Övning: Fyra roller	10 min		5		
Beteendeproblem som riskfaktor	10 min		6		
Positiv uppmärksamhet och samvaro Att rikta sin uppmärksamhet Övning: Uppmuntran och positiv samvaro	**20 min** 10 min 10 min		7	Blädderblock / whiteboard	
Övning: Bankkontot	15 min			Blädderblock / A3 Post it / fästisar	
Fika	**30 min**				
Att lyssna och kommunicera Vinjett + reflektion Aktivt lyssnande Effektiv kommunikation	**40 min** 10 min 15 min 15 min		8–11	Vinjett Maria och Daniel Övningsinstruktion Effektiv kommunikation	
Övning: Att välja sina strider	20 min		12	Blädderblock med rubriker	
Att visa att man finns där för barnet	10 min		13		
Avslut	5 min				

Maria och Daniel

Maria är familjehemsmamma.
Maria kommer hem från arbetet nästan en timme senare än planerat på grund av förseningar i kollektivtrafiken. När hon kommer innanför dörren snubblar hon över skor som ligger på hallgolvet. I köket ligger en skolväska mitt på golvet. Halvblöta idrottskläder syns i den halvöppna väskan.

Daniel är 15 är.
Daniel är familjehemsplacerad hos Maria och hennes familj sedan några år tillbaka. Det är Daniels väska som ligger på köksgolvet. Maria har flera gånger påmint Daniel om vad han ska göra med sina skor och väska. Maria suckar.

Ljuden som kommer ifrån Daniels rum tyder på att han är hemma och spelar dataspel. Maria tittar in och säger hej. Hon noterar för sig själv att sängen är bäddad. Daniel svarar knappt och tar inte ögonen från skärmen. Han är helt upptagen av sitt spelande. Maria säger att hon ska skynda sig att laga mat så att han hinner till fotbollsträningen. Daniel svarar att han inte alls tänker gå på ”den där j-la träningen för ledaren är taskig”.

Maria som har kämpat för att få Daniel att gå med i fotbollslaget suckar igen. Dessutom har läraren ringt och sagt att Daniel var borta från skolan i måndags när hon trodde att han var där.

Övningsinstruktion - Maria och Daniel

Situation 1

Daniel börjar: ”Jag tänker inte gå till fotbollsträningen för ledaren är taskig!”

Situation 2

Maria börjar: ”Jag hörde av din lärare att du inte var i skolan i måndags”.

Om övningen

1. Välj en av situationerna.
2. Rollspela eller prata er igenom situationen.
3. Byt roller och gör övningen igen.

Aktivt lyssnande

- Visa med din kropp att du lyssnar.
- Lyssna färdigt. Avbryt inte.
- Använd öppna frågor.
- Hjälp till att sätta ord på känslor, men var lyhörd.

Effektiv kommunikation

- Välj ett bra tillfälle och se till att fånga barnets uppmärksamhet.
- Var kortfattat, tydlig och vänlig.
- Tala om för barnet vad du önskar – inte vad du **inte** önskar.
- Ge barnet tid och utrymme att hinna göra det du har bett om.

Nionde mötet: Vardagen i familjehemmet

Moment	Tidsåtgång	Klockslag	Bild	Material	Ansvarig
Hälsa välkommen Backspegel	10 min		1		
Dagens möte Mål och program Artikel 20 i barnkonventionen Ungdomars önskningar	10 min		2–5	 Ungdomars önskningar	
Övning: Ett barn flyttar in	10 min				
Övning: Min familj	25 min		6	Vinjett Födelsedagen	
Ensamkommande barn	10 min		7		
En ungdom flyttar ut	20 min		8	Vinjett Vincent	
Fika	30 min				
Alla i familjehemmet påverkas Hur blir det i familjen Det roliga med att vara familjehem	**30 min** 20 min 10 min		9–15	 Länk: Hur blir det i min familj? Länk: Hur blir det för mig?	
Vad vi har gjort under utbildningen Tillbakablick Vad händer efter utbildningen	**20 min** 15 min 5 min		16	Kuvert med förväntningar	
Avslutning Utvärdering	15 min			Utvärdering Kursintyg	

Födelsedagen

I er familj är födelsedagar väldigt viktiga högtider att fira. Då står födelsedagsbarnet i centrum. Det börjar redan på morgonen med att födelsedagsbarnet väcks med sång och paket. Det serveras frukost på sängen för den som fyller år.

Släktingar och vänner bjuds in för firande, umgänge och god mat.
En tradition ni har är att titta på bilder och filmer från när födelsedagsbarnet var liten.

Barnen i familjen har också ett särskilt kalas för sina kompisar. Då bjuder de in många av sina vänner till en fest med godis, mat och lekar.

Födelsedagen är verkligen ett tillfälle att uppmärksamma varje familjemedlem. För barnen i er familj är födelsedagen en dag att längta till. Barnen pratar ofta om sin dag både före och efter firandet.

Vincent

Vincent är 19 år och har precis gått ut gymnasiets samhällsprogram. Han är ganska skoltrött och har ingen aning om vad han vill göra i framtiden.

Vincent flyttade från sin ursprungsfamilj första gången när han var ett år gammal. Han har sedan dess bott i flera olika familjehem eftersom hans mamma i omgångar har önskat att han ska flytta hem och bo med henne.

När Vincent var 8 år flyttade han till det familjehem som han har bott hos sedan dess. Han har haft en sporadisk kontakt med sin mamma sedan han flyttade till sitt nuvarande familjehem. Mamman har ett missbruk och lever i perioder i hemlöshet. Hon är ofta svår att få tag på.

Vincent har en storebror som betyder mycket för honom. Storebrodern har också bott i familjehem, men inte samma som Vincent. Både Vincent och hans bror vill träffas och hålla kontakten med varandra. Det är lite svårt just nu eftersom brodern inte har något eget boende utan bor hos olika kompisar.

Socialtjänsten har beslutat att Vincents placering hos familjehemmet ska avslutas eftersom Vincent är myndig och har avslutat sina gymnasiestudier.

Vincent är orolig för hur han ska klara sig. Han tycker om sitt familjehem men är osäker på vad han betyder för dem.

Frågeställningar

- Vilka är riskerna för Vincent när placeringen avslutas?
- Hur kan ni som familjehem förbereda Vincent innan han flyttar ut?
- Vad kan ni som familjehem göra för Vincent när han har flyttat från er?